

TUJA SLOVENŠČINA

ALI SKRIBIMO ZA TO, DA BI SE OTROCI MIGRANTOV
NAUČILI SLOVENŠČINE?

VANJA PIRC

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je konec leta objavilo *Strategijo ekonomskih migracij za obdobje od 2010 do 2020*, na podlagi katere naj bi v prihodnjih letih reševali vprašanje pomanjkajne delovne sile, ki se nam obeta zaradi staranja aktivnega dela prebivalstva. To je neizogibno in po napovedih Eurostata naj bi začelo število delovno sposobnih prebivalcev upadati že po letu 2011. Okrog leta 2025 pa naj bi začelo upadati tudi skupno število prebivalcev EU. Takšna napoved naj bi se obetala kljub migracijam, a prav te naj bi, skupaj s tem, kako bi jih upravljali in nadzorovali, ponujale rešitev iz nastalega položaja. Strategija zato napoveduje, da naj bi skušali med drugim odpravljati ovire za priznavanje v tujini pridobljenega znanja, spodbujati mobilnost, promovirati Slovenijo kot privlačno destinacijo za ekonomske migracije, pa tudi zagotavljati pravice in boljšo socialno vključenost migrantov. Socialna vključenost migrantov ni pomembna zgolj za tiste, ki pri nas iščejo zaposlitev, temveč tudi za njihove družine, zlasti za otroke, ki imajo v novem okolju neredko težave že zaradi neznanja jezika. Opozorjeni smo bili denimo na primer mladostnika, ki se je v Slovenijo skupaj z družino priselil iz ene od bivših jugoslovanskih republik, a ker ne razume jezika, postaja zelo nezainteresiran za pouk in v razredu tudi vse bolj moteč. Otroci iz nekdanjih jugoslovanskih republik pri nas sicer sestavljajo veliko večino otrok migrantov, čeprav ministrstvo za šolstvo podatkov o tem, koliko jih je in od kod izvirajo, ne zbira. Na voljo so le podatki, koliko šol je zaprosilo za dodatno strokovno pomoč pri učenju slovenščine za tuje učence. V šolskem letu 2009/10 so osnovne šole zaprosile za pomoč 778 tujim učencem (od tega jih je bilo 695 iz držav nekdanje Jugoslavije), srednje šole pa za pomoč 589 dijakom.

Čeprav imajo, kot kaže, otroci migrantov precej težav, je bilo zadnja leta sprejetih že kar nekaj ukrepov za njihovo lažje šolsko in socialno vključevanje. Posebna strategija iz leta 2007 je predvidevala denimo dodatno strokovno pomoč pri pouku slovenščine in dopolnilni pouk v maternem jeziku otrok. Kot pravijo na šolskem ministrstvu, so primeri dobre prakse pozneje pokazali, da bi bilo smiselno sistemsko poskrbeti tudi denimo za organizacijo 14-dnevnega tečaja slovenščine za celotno družino in dopolnilni pouk slovenščine za otroke, pa tudi za sodelovanje z migranti, ki so že osvojili jezik.

Izrednega pomena pri vzpostavljanju infrastrukture na tem področju pa je projekt, ki ga ob finančni podpori EU in šolskega ministrstva vodi Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko ljubljanske Filozofske fakultete. Ta je med drugim oblikoval pilotni tečaj slovenščine, ki bi se ga otroci migrantov udeleževali pred vstopom v šolo. Doslej se je treh tečajev v Ljubljani in Kranju udeležilo 220 otrok, dveh pa so se udeležili tudi njihovi starši in po tečajih so bili - predvsem zaradi sproščene načina poučevanja - oboji, otroci in starši, zelo motivirani za nadaljnje učenje jezika.

Na ministrstvu za notranje zadeve so sicer pripravili tudi akcijo z naslovom »Učim se slovensko, da bom lahko povedal, kdo sem,« s katero želijo promovirati brezplačne tečaje slovenščine za tujce. X

